

DOMSTOL

ADMINISTRASJONEN

Saksbehandler: Benedicte Aas
Direkte tlf.: 73567057
Dato: 28.05.2019
Saksnr.: 19/1178 - 2
Arkivkode: DOMSTOL 008
Deres ref.: 19/487-2

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep.
0030 OSLO

Svar på høring - Endring i lotteriloven (pyramidespill) for å gjennomføre CPC-forordningen om forbrukersamarbeid

Vi viser til høringsbrev av 13.5.2019 med høringsfrist 24.6.2019.

Domstoladministrasjonen (DA) vil kun kommentere de forslagene som berører domstolenes rolle og oppgaver, slik de er omhandlet i høringsnotatet.

CPC-forordningen gir håndhevingsorganene myndighet til å fjerne digitalt innhold på nettsider, apper eller andre nettbaserte grensesnitt, og eventuelt stenge tilgangen til disse dersom det anses nødvendig for å unngå risiko for alvorlig skade på den kollektive forbrukerinteressen. Forordningen overlater til de enkelte landene å avgjøre om denne myndigheten skal utøves av de nasjonale håndhevingsorganene direkte eller et annet organ. Departementet foreslår at denne myndigheten for Norges del legges til domstolene.

DA vil fremheve at norsk rettstradisjon tilsier at domstolene, som en nøytral og upartisk instans, kun skal ha en kontrollerende rolle opp mot forvaltningen. Forvaltningsoppgaver er vanligvis forbeholdt statlige, fylkeskommunale eller kommunale organer. Skillet mellom dømmende virksomhet og forvaltningsvirksomhet er av grunnleggende art, og svært viktig for å ivareta domstolenes uavhengige rolle og stilling.

Slik DA forstår CPC-forordningen og departementets forståelse av denne, forutsetter myndighet til å fjerne digitalt innhold at ingen andre effektive midler er tilgjengelig for å stanse eller forby overtreddelsen, slik at fjerning av digitalt innhold bare kan benyttes når pålegg om retting og tvangsmulkt er forsøkt. DA forstår høringsnotatet slik at håndhevingsorganet må ha fattet vedtak om retting og tvangsmulkt, før det kan være aktuelt å fjerne digitalt innhold/stenge tilgangen til disse.

DA kan ikke forestå dette på annen måte enn at håndhevingsorganet, her Lotteritilsynet, må ha satt seg inn i saken og tatt stilling til hvorvidt det aktuelle digitale innholdet er i strid med lovgivningen og om de materielle vilkårene for å kunne fjerne/stenge tilgangen til disse er oppfylt. DA forutsetter at Lotteritilsynets saksbehandling vil fremskaffe et tilstrekkelig solid faktisk grunnlag for å treffe den typen beslutninger det her er tale om, og det etter en saksbehandling som tilfredsstillende forvaltningslovens krav; blant annet til grundighet og etterrettelighet. Det bør være en selvfølge at håndhevingsorganene har tilgang til nødvendig faglig ekspertise innenfor sine særlige fagområder.

DA anser at avgjørelser som faller inn under CPC-forordningen vil være av utpreget faglig art, noe som normalt tilsier at domstolene bare bør ha en kontrollerende funksjon overfor forvaltningen og ikke være den som utøver selve forvaltningsmyndigheten. Domstolene kan uansett ikke stå for den saksbehandlingen som vil måtte gjennomføres for å fremskaffe et faktisk avgjørelsesgrunnlag. Domstolene verken besitter eller er etablert for å inneha den typen kompetanse.

DA viser også til vår høringsuttalelse av 29.8.2018, avgitt i anledning Barne- og likestillingsdepartementets høringsnotat om gjennomføring av CPC-forordningen/håndheving av forbrukerlovgivning fra våren 2018. Videre viser DA til vår høringsuttalelse av 25.5.2019 avgitt i anledning Helse- og omsorgsdepartementets høringsnotat om gjennomføring CPC-forordningen innenfor alkohol- og tobakksområdet. Vi gir der uttrykk for de samme motforestillinger.

DA holder for selvsagt at samtlige departementer som arbeider med å inkorporerer CPC-forordningen i norsk rett, ser på spørsmålet om domstolens rolle på et mer overordnet nivå og på en samlet måte.

Det synes som om departementet, i likhet med Barne- og likestillingsdepartementets høringsnotat, legger opp til at hasteelementet tilsier at avgjørelsen treffes i form av en midlertidig forføyning. Dette er etter DAs syn behandlet overflatisk av de aktuelle departementene, og det som fremgår i de ulike notatene relaterer seg i forholdsvis liten grad til reglene i tvistelovens sjuende del om midlertidig sikring; både de alminnelige bestemmelsene i kapittel 32 og reglene om midlertidig forføyning i kapittel 34.

Barne- og likestillingsdepartementet viste særlig til kjennelse i sak 17-093347TVI-OTIR/05 som et eksempel på at domstolene har prøvd saker om blokkering. Saken gjaldt krenkelse av privat opphavsrett etter bestemmelsene i åndsverkloven og har i seg selv har liten overføringsverdi knyttet til spørsmålene som inkorporering av CPC-forordningen foranlediger. I tillegg viser saken at det kan stilles spørsmål til hvor rask og effektiv en slik behandling i realiteten vil kunne være. Begjæringen i den aktuelle saken ble fremmet 2.6.2017, og etter skriftlig behandling ble kjennelse truffet 3.11.2017, dvs. fem måneder senere. Samtidig ble nettstedinnehaverne dømt til å betale 570 000 kroner i sakskostnader til saksøkerne. Ut fra en generell kjennskap til kostnadene knyttet til domstolsbehandling, antar DA at departementet generelt undervurderer disse for alle aktørers del.

Med hilsen

Robert Envik
seksjonssjef

Benedicte Aas
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.